

זיהוי הגורמים המשפיעים על החלטת צוות סיעודי לדווח על אלימות המופגנת כלפיהם

ד"ר בן נתן מירב, RN, PhD, חנוכיב אנה, RN, BA, פארס, סארג', RN, BA

בית הספר האקדמי לסיעוד ע"ש פט מתיוס המרכז הרפואי הלל יפה

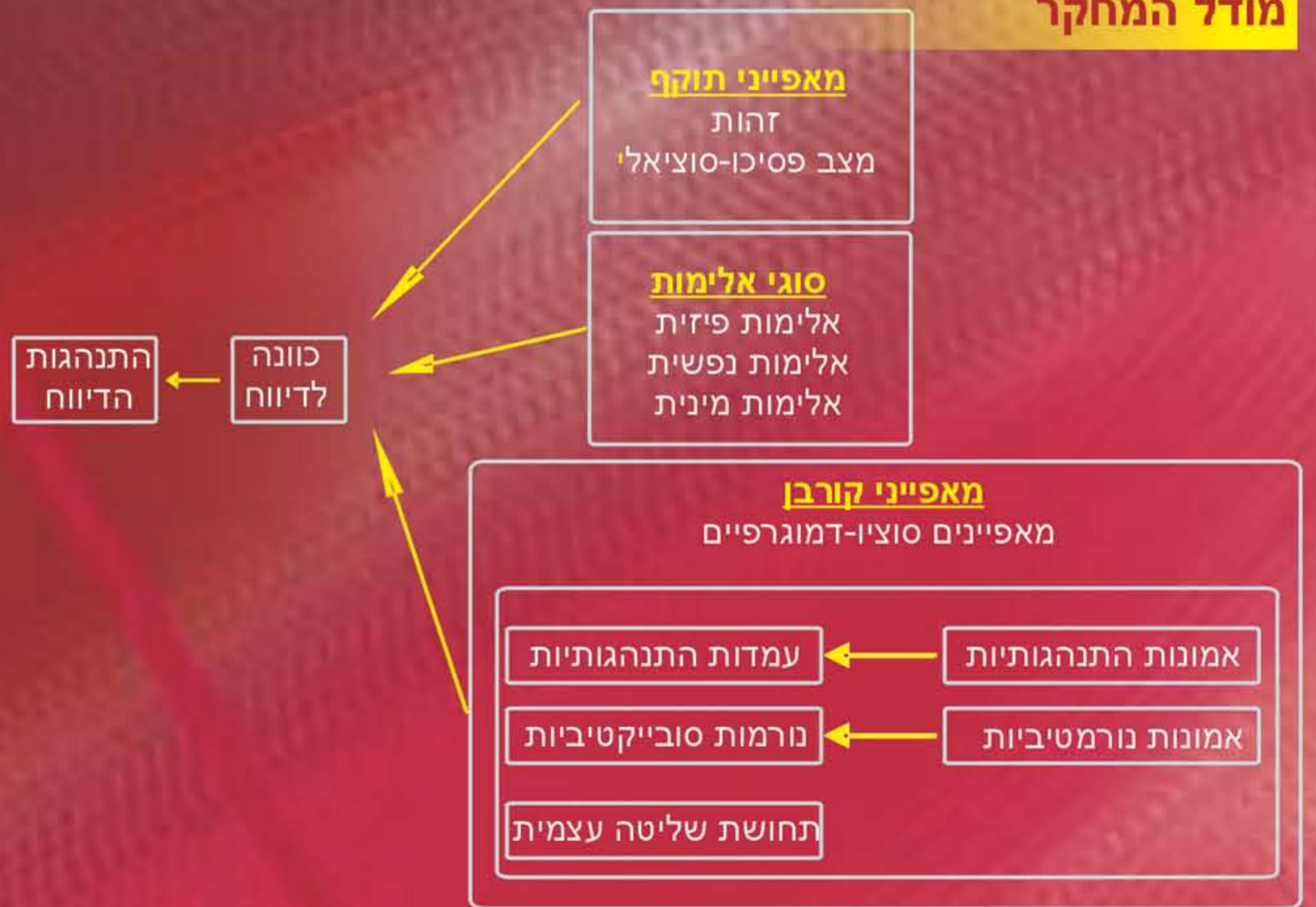
טבלה 2. זהות התוקף בכל סוג של אלימות (בשכיחויות ובאחוזים)

אלימות מילולית N=145		אלימות פיזית N=28		סוג האלימות
%	n	%	n	
66.9	97	75	21	מטופל
79.3	115	39.3	11	בן משפחה
26.2	38	3.6	1	רופא
14.5	21	0	0	אחות אחראית
20	29	0	0	אחות אחרת
18.6	27	10.7	3	איש צוות אחר

רקע:

תופעת האלימות כלפי אחיות במקום העבודה היא תופעה חוצה גבולות. אחוז האחיות הנפגעות ברחבי העולם נע בין 82%-98.5%. לאלימות השלכות שליליות רבות על האחות הנפגעת, על המטופל שבטיפולו ועל המוסד הרפואי כולו. למרות היקף התופעה והשלכותיה שיעורי הדיווח על מקרי האלימות הם נמוכים, 20%-25% בלבד.

מודל המחקר

מטרת המחקר:

לבחון האם מודל המושגי של המחקר הבנוי מהמשתנים הבאים: מאפייני תוקף, מאפייני קורבן וסוג האלימות, מצליח לנבא את החלטת האחות לדווח על האלימות המופגנת כלפיה במקום עבודתה.

שיטות מחקר:

איסוף הנתונים נעשה באמצעות שאלון מובנה, אשר נבנה לצרכי המחקר הנוכחי והתבסס על סקירת הספרות ועל מודל המחקר. אוכלוסיית המחקר נדגמה בדגימת נוחות והיא כללה 220 אחים ואחיות מבתי חולים בצפון הארץ ובמרכז.

תוצאות:

במחקר השתתפו 220 אחים ואחיות, מתוכם קרוב ל-72% (n=158) נפגעו מאלימות במהלך השנה האחרונה, רובם מאלימות מילולית ע"י בן משפחה של המטופל (ראה טבלה 1 וטבלה 2). 26.6% (n=42) בלבד מן הנפגעים דיווחו על מקרי האלימות בכתב, כאשר רק 15.2% (n=24) מילאו טופס אירוע חריג, כאשר מרבית הדיווחים היו לאחות אחראית מחלקה. נמצא קשר בין מאפייני תוקף (זהותו ומצבו הפסיכו-סוציאלי), מאפייני קורבן (מאפיינים סוציו-דמוגרפיים ועמדותיו ותפיסותיו בנוגע לדיווח) לבין כוונת הדיווח והדיווח בפועל. לאמונות הנורמטיביות של האחים והאחיות בנושא דיווח על אלימות ההשפעה הרבה ביותר על כוונת הדיווח.

טבלה 1. אירועי האלימות שנחוו במקום העבודה במהלך השנה האחרונה (בשכיחויות ובאחוזים)

נפגעים מאלימות		סוג אלימות
%	n	
52.5	114	כל הסוגים (N=217)
13.2	28	פיזית (N=212)
67.7	145	מילולית/נפשית (N=214)
3.8	8	מינית (N=213)

מסקנות:

המודל המושגי של המחקר הצליח לנבא את כוונת הדיווח של האחות הנפגעת מאירוע אלימות כנגדה במהלך העבודה. כאשר נמצא כי לאחרים המשמעותיים ההשפעה הרבה ביותר על כוונת הדיווח.

השלכות לעשייה הקלינית:

קיים צורך בביצוע רענון תקופתי לצוות האחיות בנושא תהליכי דיווח. כמו כן, קיימת חשיבות רבה לערוך ישיבות צוות לאחיות אחראיות, שמטרתן להדגיש את החשיבות שבעידוד האחיות במחלקתן לדווח על כל מקרה של אלימות.